

RASÛL-İ EKREM (S.A.S.)'İN ÜSTÜN AHLÂKI

"Allah'ım beni ahlâkın en güzeline yönelt. Kötü ahlâktan uzaklaştır"

Rasûlüllah (s.a.s.)Efendimiz, simâca insanların en güzeli, ahlâk yönünden de insanların en üstünüydü. "Sizin en hayırlınız, ahlâken en üstün olanınızdır." "Ben ancak güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim". buyurmuştu. Nitekim Kur'ân-ı Kerîm'de "Aziz Peygamberim, şüphesiz sen en üstün bir ahlak üzeresin", buyurulmuştur.

Rasûlüllah (s.a.s.)'in yaşayışı, Kur'ân-ı Kerîm'in sanki canlı bir tablosuydu. Eşi Hz. Âişe'den Rasûlüllah (s.a.s.)'in ahlâkı sorulunca:

- "Siz Kur'ân-ı Kerîm okumuyor musunuz? O'nun ahlâk'ı Kur'ân'dan ibâretti" diye cevâp vermişti. Çünkü O'nun yaşayışı ve bütün davranışları Kur'ân-ı Kerîm'in insanlara gösterdiği hidâyet yolunun uygulanmasıydı. Nitekim, sâdece sözleriyle değil, yaşayışı, fiil ve davranışlarıyla da uyulması gereken en güzel örnek olduğunu Yüce Kitâbımız Kur'ân-ı Kerîm beyân etmektedir: "Sizin için Allah Rasûlünde en güzel örnek vardır".

Rasûl-i Ekrem (s.a.s.) güler yüzlü, nâzik tabîatlı, ince ve hassas rûhlu idi. Katı yürekli, sert ve kırıcı değildi. Ağzından sert ve kaba hiç bir söz çıkmazdı. Kur'ân-ı Kerîm'de bu konuda: "Allah'ın rahmeti eseri olarak, sen onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı kalbli olsaydın, şüphesiz etrafından dağılıp giderlerdi." buyrulmaktadır.

Rasûlüllah (s.a.s.) başkalarını tenkit etmez, kimsenin ayıbını yüzüne vurmazdı. Yanlış ve hoşlanmadığı bir davranış görürse, "içinizden bazı kimseler, şöyle şöyle yapıyorlar..." şeklinde, bu davranışları yapanların kim olduklarını belli etmeden ve hiç kimseyi kırmadan yanlış ve hataları düzeltirdi. Kimsenin sözünü kesmez, konuşması bitinceye kadar dinlerdi. Tartışmayı sevmez, sözü gereğinden çok uzatmazdı. Kendini ilgilendirmeyen şeylerle meşgul olmaz; kimsenin gizli hallerini araştırmazdı. Allah'a hürmetsizlik olmadıkça, şahsına yapılan kötülükleri, ne kadar büyük olursa olsun, bağışlar, eline imkân geçince öc almayı düşünmezdi. Ancak Allah'ın yasaklarını çiğneyenlere hak ettikleri cezâyı verirdi. Nitekim, Mekke'nin fethedildiği gün, daha önce kendisine her türlü kötülüğü ve hakareti reva gören Mekke müşriklerine:

- "Bugün size geçmişten dolayı azarlama yok", (Yûsuf Sûresi, 92) serbestsiniz diyerek hepsini affetmişti.

İffet ve hayâ yönünden, köşesinde oturan bâkire kızıdan daha utangaçtı.

"Hayâ imandandır".

"Hayâ ancak hayır getirir" buyurmuştur. Bir şeyden hoşlanmadığı zaman açıkça söylemez, bu durum yüzünden anlaşılırdı.

Hiç bir yemeği beğenmezlik etmez, arzu etmezse yemezdi. Elini yıkamadan ve "Besmele" çekmeden yemeye başlamaz. Allah'a hamdetmeden de sofradan kalkmazdı.

Bütün insanları eşit tutar, zengin-fakir, efendi-köle, büyük-küçük ayrımı yapmazdı. Mekke'nin fethi esnâsında Fâtıma adlı bir kadın hırsızlık yapmış, soylu bir âileden olduğu için bu kadına cezâ verilmemesi istenmişti. Bu olayla ilgili hutbesinde Rasûl-i Ekrem:

"Sizden önceki ümmetlerin helâk edilmeleri ancak şu sebeptedir: Onlar, içlerinden zengin ve soylu bir kimse hırsızlık yaptığı zaman onu bırakırlar fakir ve zayıf bir kimse çaldığında ise ona cezâ verirlerdi. Allah'a yemin ederim ki, Muhammed (s.a.s.)'in kızı Fâtıma da çalmış olsaydı, cezâsız bırakmazdım" buyurdu.

Her bakımdan kendisine güvenilirirdi. Verdiği sözü mutlaka zamanında yerine getirirdi. Dürüslükten ayrıldığı, şaka bile olsa yalan söylediği hiç görülmemiştir. Bu yüzden O'na henüz Peygamber olmadan "Muhammedü'l-emîn" denilirdi. Nitekim Peygamberliğini ilan ettiği zaman, iman etmeyenler bile O'na "yalancı, yalan söylüyor", diyememiştir.

En yakın hısımlarını Safâ tepesine toplayıp onları İslâm'a dâvet için, "Size şu dağın arkasında düşman atlılarının bulunduğu söylesem, bana inanır mısınız?" dediği zaman: "Hepimiz inanırız çünkü Sen yalan söylemezsin" diye cevâp vermişlerdi. Kendisi böyle olduğu gibi, herkesin dürüst olmasını isterdi. "Doğrulukta ayrılmayınız, çünkü doğruluk, iyilik ve hayra götürür, iyilik ve hayır da, kişiyi Cennet'e ulaştırır. Kişi doğru söyleyip doğruluğu aradıkça, Allah katında siddîkler zümresi'ne yazılır. Yalan sözden ve yalancılıktan sakınınız. Çünkü yalan insanı kötülüğe sevkeder. Kötülük de kişiyi Cehennem'e götürür, insan yalan söylemeğe ve yalanı aramağa devâm ede ede, Allah katında nihayet yalancı yazılır" , buyurmuştur.

Rasûlüllah (s.a.s.) insanların en cömerdi ve en kerîmiydi. Eline geçen her şeyi muhtaçlara dağıtır, kimseyi eli boş çevirmezdi. "Ben ancak dağıtıcıyım, veren Allah'tır", der ihtiyâcından fazla bir şeyin kendinde veya evinde bulunmasını istemezdi. "Uhut Dağı altına çevrilip de benim olsa, borcum için ayıracaklarım müstesna, ondan tek bir dînârın bile üç geceden çok yanımda kalmasını istemezdim" buyurmuştur.

Son derece mütevâzi ve alçak gönüllü idi. Bir topluluğa geldiğinde, kendisi için ayağa kalkılmasını istemez, nereyi boş bulursa, oraya otururdu. Arkadaşları arasında otururken ayaklarını uzatmazdı. Arkadaşları her işini yapmayı kendileri için şeref ve cana minnet saydıkları halde, bütün işlerini kendi görür, ev işlerinde hanımlarına yardım ederdi. Methedilmesini ve aşırı hürmet gösterilmesini istemez, "Hristiyanların Meryem oğlu İsâ'ya yaptıkları gibi yapmayınız. Ben sâdece Allah'ın elçisi ve kuluyum" derdi. Fakîr kimselerle düşüp-kalkmaktan, yoksulların, dulların, kimsesizlerin işlerini görmekten zevk alırdı. Bulduğunu yer, bulduğunu giyer, hiç bir şeyi beğenmezlik etmezdi.. Yiyecek bir şey bulamayıp aç yattığı bile olurdu.

Bütün işlerini tam bir düzen ve nizâm içinde yapardı. Namaz ve ibâdet vakitleri, uyku ve istirahat için ayırdığı saatler, misâfir ve ziyâretçilerini kabûl edeceği vakitler hep belirliydi. Vaktini boş geçirmez, her ânını faydalı bir işle değerlendirirdi. "İnsanların çoğu iki nimetin kıymetini takdirde aldanmışlardır: Sihat ve boş vakit", buyurmuştur.

Ahlâklı ve faziletli sanılan nice kimseler, yakından tanındığı zaman, pek çok kusurlarının bulunduğu görülür. İnsanı en yakından tanıyan, onun iç yüzünü ve bütün gizli hallerini en iyi bilen, şüphe yok ki eşidir. Rasûl-i Ekrem (s.a.s.) ilk vahiy'den sonra gördüklerini anlattığı zaman eşi Hz. Hatice:

-"Allah'a yemin ederim ki, Cenâb-ı Hak hiç bir vakit seni utandırmaz. Çünkü sen akrabayı gözetirsin, işini görmekten âciz kimselerin ağırlıklarını yüklenirsin, fakîre verir, kimsenin kazandıramayacağını kazandırırın. Misâfiri ağırlarsın, Hak yolunda herkese yardım edersin..." diyerek O'nun Peygamberliğini hemen kabûl etmiş, en küçük tereddüt göstermemiştir.

Çocukluğundan itibâren 10 yıl hizmetinde bulunan Hz. Enes:

-Rasûlullah (s.a.s.)'e 10 yıl hizmet ettim. Bir kere bile canı sıkılıp, öf, niçin bunu böyle yaptın, neden şunu şöyle yapmadın, diye beni azarlamadı", demiştir.

Kâinâtın Efendisi, Rabbimizin Yüce Elçisi Sevgili Peygamberimizin büyüklüğünü, üstün ahlâkını ve örnek yaşayışını gerektiği şekilde bu satırlar içinde anlatmak şüphesiz mümkün değil. O'nun büyüklüğünü ve ahlâkının yüceliğini bir parça sezdirebilmişsem, kendimi bahtiyâr sayarım.

"Dünya neye sâhipse, O'nun vergisidir hep;

Medyûn O'na cem'iyyeti, medyûn O'na ferdi.

Medyûndur o Masûm'a bütün bir beşeriyet;

Yâ Rab, bizi mahşerde bu ikrâr ile haşret".

Salât ve selâm O'na, âline, ashâbına ve yolunda olanlara.